

1. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): підручник К.: НАДУ, 2012. 544 с.
2. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики: вибр. наук. праці. К.: НІСД, 2016. 528 с.
3. Армаш Н. Політична корупція – феномен сучасного державного управління. Наукові записки. Серія: Право / Ред. кол.: Є. Ю. Соболев, В. Г. Гриценко, О. В. Батанов та ін. Випуск 2. Кропивницький: ТОВ «Полімед-Сервіс», 2017. 160 с.

Ганна Стояцька,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філософських наук, доцент

ГОТОВНІСТЬ ДО ЗМІН ЯК МЕТАКОГНІТИВНА СТРАТЕГІЯ: ПОТЕНЦІАЛ ДЛЯ ПРАВООХОРОНЦЯ ТА УМОВА ЗМІН СТАНДАРТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Розбудова системи національної безпеки та вдосконалення її стандартів – амбітна та багатоаспектна задача, що потребує зусиль фахівців (вчених та практиків) найрізноманітніших галузей. Це питання, в якому не може бути неважливих або зігнорованих сторін, всі нюанси такого багатогранного явища як національна безпека мають свій вплив на успішність стратегії в цілому.

До одного з таких аспектів належить фактор психологічної готовності до змін співробітників як правоохоронних органів, так і силових структур загалом. Розроблена фахівцями Стенфордського університету (зокрема Керол Двек та Девідом Ягером) концепція «growth mindset» (мислення зростання) передбачає інтерпретацію «готовності до змін» через розуміння її як тенденції схильності до стратегічного мислення. Особливість її полягає в тому, що готовність до змін розглядається як цілком перспективний спосіб мислення, спрямований на вдосконалення та покращення життєвих цілей у найрізноманітніших сферах життя (навчання, бізнесі, спорті тощо). Застосовуючи готовність до змін до специфічних потреб забезпечення національної безпеки працівниками правоохоронних органів, необхідно зважати на те, що в їх професійній діяльності така готовність повинна враховувати не лише аспекти інновативності та позитивної перспективності, але передбачати будь-які можливі зміни у професійній діяльності, в тому числі і негативні.

Специфічні завдання, що виконуються в соціумі правоохоронцями, передбачають диференціацію суто стратегічного перспективного мислення від загальної професійної самооефективності, самоконтролю та готовності до будь-яких змін. Саме тому застосування подібної концепції до вивчення готовності до змін у середовищі працівників поліції має спиратись на широке коло метакогнітивних навичок – тих, що передбачають готовність не лише до позитивних змін, але й цілковито негативних, оскільки поліцейські стикаються з дуже специфічним набором психологічних труднощів, які зазвичай не переживають інші представники соціуму. І в даному випадку мова йде не лише про стресостійкість, а перш за все про загальну специфічну конструктивну властивість психіки – гнучкість, лабільність, готовність до сприйняття та оптимізації будь-яких новацій, які виникають в професійній діяльності та в кар'єрі.

Свого часу, під впливом особливостей сприйняття соціальних інновацій рузвельтовської епохи, в американській суспільній свідомості сформувався наратив «суспільства рівних можливостей», який поступово почав хибно тлумачитись як модель суспільства, в якому кожному відкрито шляхи для успішності. Натомість модель «рівних можливостей» насправді означала можливість не лише набути, а й втратити. В цьому сенсі психологічна готовність до змін має сприйматись не лише як шлях до вдосконалення, підвищення соціальної ролі, зростання тощо. Вона має передбачати вдосконалення психіки в напрямку готовності сприймати інформацію та події не як потенційну кризу, а як потенційні можливості. В соціумі на кшталт українського, в якому кризовість є нормою суспільного життя, в якому існує величезна кількість історично невіршених соціальних проблем, для правоохо-

ронців та інших осіб, задіяних у захисті національної безпеки, така властивість психіки повинна стати невід'ємною опцією.

Дослідження психологічних властивостей, які проводились серед молодих правоохоронців свідчать, що існують ряд факторів, які впливають на готовність до змін як метакогнітивну властивість психіки саме цієї категорії досліджуваних. Зокрема, в найменшій мірі на проявленість готовності до змін та мислення зростання впливають соціальна адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, готовність до ризику та рівень суб'єктивного контролю. Тобто, фактично, найбільш передбачувані фактори продемонстрували найменш значущий вплив на досліджувану властивість. Таким чином нульову гіпотезу щодо відсутності взаємодії готовності до змін з зазначеними факторами спростувати не вдалось. Натомість найвищий коефіцієнт взаємодії показали такі фактори як відкритість новому досвіду, мотивація до успіху і загальний мотиваційний комплекс, а в структурі останнього найбільший відсоток лінійної детермінації показав фактор зовнішньої позитивної мотивації ($R^2 = 55.26\%$).

Отримані в ході дослідження дані, таким чином, демонструють що до лав Національної поліції приходять молоді люди, замотивовані в найбільшій мірі суспільною значущістю професії, соціальним престижем та привабливістю, особливостями корпоративної субкультури правоохоронців, матеріальним благополуччям, бажанням працювати в команді, бажанням бодай на певний час присвятити життя типу діяльності, позбавленої соціальних ризиків та катаклізмів. Загалом такий набір факторів дозволяє якісніше формувати кадрову політику та трансформує уявлення про роль та значення інновативності та готовності до змін у професійній діяльності правоохоронця. Вміння послугоуватись сучасними рішеннями під час здійснення правоохоронних функцій, здатність до гнучкості у світі, де локальні та глобальні виклики перманентно вимагають швидкості реагування на зміни, є для сучасного правоохоронця невід'ємною навичкою.

Підсумовуючи, варто наголосити, що готовність до змін як професійна особливість та властивість мислення правоохоронців постає не лише як метакогнітивна властивість психіки, яку можна розвивати та вдосконалювати. Вона набуває в сучасному світі характеру однієї з «м'яких навичок» (soft skills), володінню якою можна навчатись і яка є обов'язковою рисою сучасного фахівця, покликаного захищати національну безпеку.

1. Chen P., Powers J. T., Katragadda K. R., Cohen G. L., Dweck C. S. A strategic mindset: An orientation toward strategic behavior during goal pursuit. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*. 2020. Jun. T. 117, № 25. С. 14066-14072.
2. Dweck C. S. The Choice to Make a Difference. *Perspectives on Psychological Science*. 2019. Jan. T. 14, № 1. С. 21-25.
3. Dweck C. S., Yeager D. S. Mindsets: A View From Two Eras. *Perspectives on Psychological Science*. 2019. May. T. 14, № 3. С. 481-496.
4. Yeager D. S., Dweck C. S. What Can Be Learned From Growth Mindset Controversies?. *American Psychologist*. 2020. Dec. T. 75, № 9. С. 1269-1284.
5. Yeager D. S., Hanselman P., Walton G. M., Murray J. S., Crosnoe R., Muller C., Tipton E., Schneider B., Hulleman C. S., Hinojosa C. P., Paunesku D., Romero C., Flint K., Roberts A., Trott J., Iachan R., Buontempo J., Yang S. M., Carvalho C. M., Hahn P. R., Gopalan M., Mhatre P., Ferguson R., Duckworth A. L., Dweck C. S. A national experiment reveals where a growth mindset improves achievement. *Nature*. 2019. Sep. T. 573, № 7774. С. 364.

Лілія Тимченко,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

УКРАЇНА І НАТО: ІСТОРІЯ ВЗАЄМВІДНОСИН ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВРОБІТНИЦТВА

Співробітництво України й НАТО має важливе значення для забезпечення національної безпеки й оборони нашої держави, особливо в умовах сучасної ситуації на Сході України. Посилення співпраці з НАТО є досить актуальним для нашої держави сьогодні.